

Cel i założenia Pilotażu badań HPV-DNA

Głównym celem Pilotażu jest ocena i porównanie skuteczności testu w kierunku wirusa brodawczaka ludzkiego wysokiego ryzyka (HPV HR) oraz badania cytologicznego, aktualnie stosowanego w Programie profilaktyki raka szyjki macicy w Polsce, w wykrywaniu zmian przedrakowych i raka szyjki macicy.

Aktualnie, na świecie, zarówno badanie cytologiczne jak i test w kierunku HPV HR są stosowane, jako badanie przesiewowe w kierunku profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy [5].

Realizacja Pilotażu ma na celu uzyskanie danych, które umożliwią wybór optymalnego testu przesiewowego dla Programu profilaktyki raka szyjki macicy w Polsce, co w przyszłości może zaowocować zmniejszeniem zachorowalność na raka szyjki macicy w naszym kraju [1].

Zgodnie z Europejskimi wytycznymi dotyczącymi zapewniania jakości badań przesiewowych w kierunku raka szyjki macicy [2], wprowadzenie testu HPV HR do masowych badań przesiewowych powinno być poprzedzone w każdym kraju pilotażem, celem ewaluacji efektów ich zastosowania w skriningu.

Co porównujemy?

Porównujemy dwa testy przesiewowe **CYTOLOGIĘ** i **TEST HPV HR**.

CYTOLOGIA

Badanie cytologiczne - polega na pobraniu i ocenie mikroskopowej komórek nabłonka szyjki macicy. Regularne wykonywanie badań zwiększa szansę wykrycia zmian przednowotworowych lub raka szyjki macicy, w czasie kiedy nie ma żadnych objawów.

Badanie cytologiczne konwencjonalne lub/i cienkowarstwowe to najpowszechniej stosowany test przesiewowy w kierunku wykrywania stanów przedrakowych i wczesnych postaci raka szyjki macicy [2]. Jego czułość nie przekracza 70-80% w najlepiej zorganizowanych programach skriningowych na świecie [3].

TEST HPV HR

Badanie (test) HPV HR - jest stopniowo wprowadzane w wielu krajach na świecie zamiast lub oprócz badania cytologicznego, gdyż częściej wykrywa zmiany wysokiego stopnia i raka szyjki macicy. Wynik dodatni, czyli wykrycie zakażenia HPV HR, świadczy o podwyższonym ryzyku powstania stanów rakowych i raka szyjki macicy w przyszłości lub wskazuje na ich obecność, nie jest jednak równoważny z diagnozą choroby.

Testy molekularne wykrywające zakażenia wirusami brodawczaka ludzkiego wysokiego ryzyka (HPV HR), które są czynnikiem sprawczym raka szyjki macicy, znajdują się w zaleceniach towarzystw naukowych oraz wytycznych ekspertów Unii Europejskiej jako alternatywny, w stosunku do badania cytologicznego, test przesiewowy o dużo wyższej czułości (98-99%) [4].

Bibliografia:

1. Antilla A., Aoki D., Arbyn M., et al., IARC Handbooks of Cancer Prevention., Vol.10: Cervix Cancer Screening. 2005.
2. Arbyn M., Anttila A., et al. European guidelines for quality assurance in cervical cancer screening, second edition, 2008;
3. Safaeian M, Solomon D, Castle PE. Cervical cancer prevention--cervical screening: science in evolution. *Obstet Gynecol Clin North Am.* 2007;34(4):739-ix. doi:10.1016/j.ogc.2007.09.004
4. Cuzick J., Clavel C., Petry K. U., Overview of the European and North American studies on HPV testing in primary cervical cancer screening., *Int J Cancer* 2006, 119: 1095-1101.
5. <http://canscreen5.iarc.fr/Cervicalfactsheet.pdf> (dostęp 23.08.2020r.).